

ŞİİR TÜRLERİ

1) Epik şiir: (Kahramanlık ve Savaş)

Kahramanlık, savaş, yiğitlik konuları işlenir. Okuyanda coşku, yiğitlik duygusu, savaşma arzusu uyandırır. Daha çok, uzun olarak söylenir.

2) Lirik şiir: (Duygusal)

Aşk, ayrılık, hasret, özlem konularını işleyen duygusal şiirlerdir. Okurun duygularına,

kalbine seslenir. Eskiden Yunanlılarda "lir" denen sazlarla söylendiğinden bu adı almıştır.

3) Didaktik şiir: (Öğretici/Öğüt Verici)

Didaktik şiir belli bir düşünceyi aşlamak veya belli bir konuda öğüt, bilgi vermek, bir ahlak dersi çıkarmak amacıyla öğretici nitelikte yazılan, duygu yönü az şiir türüdür. Kısaca öğretici şiirdir.

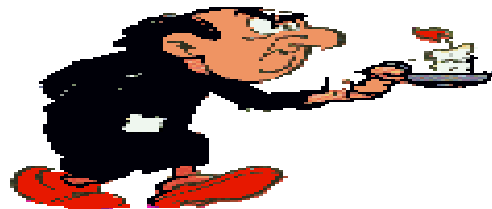
4) Pastoral şiir: (Doğa)

Doğa şiirlerini, çobanların doğadaki yaşayışlarını anlatan şiirlerdir. Doğaya karşı bir sevgi, bir imrenme söz konusudur bunlarda. Eğer şair doğa karşısındaki duygulanmasını anlatıyorsa "idil", bir çobanla karşılıklı konuşuyormuş gibi anlatırsa "eglog" adını alır

5) Satirik Şiir: (Eleştirel)

Eleştirici bir anlatımı olan şiirlerdir. Bir kişi, olay, durum, iğneleyici sözlerle, alaylı ifadelerle eleştirilir. Bunlarda didaktik özellikler de görüldüğünden, didaktik şiir içinde de incelenebilir. Ancak açık bir eleştiri olduğundan ayrı bir sınıfa alınması daha doğru olur

* Aşağıdaki şiirleri konularına göre isimlendiriniz.

Sakın bir söz söyleme, yüzüme bakma sakın
Sesini duyan olur, sana göz koyan olur
Anmasınlar adını candan anan dudaklar
Annen bile okşasa benim bağrım taş olur

Bizdik o hücumun bütün aşkıyla kanatlı
Bizdik o sabah ilk atılan safta yüz atlı
Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle
Canlandı o meşhur ova at kişnemesiyle

Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz
Şahsın görünür rutbe - i aklı eserinde

Hülyana karışmasın ne şehir ne de çarşı
Yamaçlarda her akşam batan güneşe karşı
Uçan kuşları düşün, geçen kervanları an
Mademki kara bahtın adını koydu çoban

Benim bu gidişe aklım ermiyor
Fukara halini kimse sormuyor
Padişah sikkesi selam vermiyor
Kefensiz kalacak ölümüz bizim

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı
Başımda eski âlemlerin sarhoşluğu
Loş kayıkhaneleriyle bir yalı
Dinmiş lodosların uğultusu içinde
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı
Orhan Veli Kanık

Gökte kandiller delikanlı Mehmed Han'ın
Yedi tebessümlü dilbere başlık borcu
Süzülür yıldızlar mazgallardan
Avuçlayıp rum ateşlerini bir bir
Güneş diye burca dikilir
Sağdıçtı bu düğünde Ulubatlı Hasan
Yahya Akengin

Tam otların sarardığı zamanlar
Yere yüzü koyun uzanıyorum
Toprakta bir telaş bir telaş
Karıncalar öteden beri dostum
Behcet NECATİGİL

Bir kez gönül yıktın ise bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi elin yüzün yumaz değil
Yol oldur ki doğru vara, göz oldur ki Hakk'ı göre
Er oldur ki alçak dura yüceden bakan göz değil
Yunus Emre

Gümüş bir dumanla kapandı her yer
Yer ve gök bu akşam yayla dumanı.
Sürüler, çemenler, sarı çiçekler
Beyaz kar, yeşil çam yayla dumanı!
Ömer Bedrettin Uşaklı

İş gelmez elinden, gelmez bir kâre
Aslında neslinde giymemiş hâre
Sandığı, gömleksiz duran makkâre
Bedestene gelir kaftan beğenmez

Ak tüylü köpektir koyun sürüsüyle
Seğirtir kaval sesinde sağa sola
Çobandır köyün yamacında
Yayar davarı da çömelir
Meşe dallarının altındak Abdal

Atıldı bir Mehmetçik büyüğü bozdu
Bir düşman süngüsüne, göğsünden
Bir saadette kayalar yarıldı sanki
Dipçik gürültüsünden
F. Hüsnü DAĞLARCA

Güzel dil Türkçe bize
Başka dil gece bize
İstanbul konuşması
En saf en ince bize
Ziya GÖKALP

Okuma yok, yazma yok bilmeyiz eski, yeni
Kuzular bize söyler yılların geçtiğini
Arzu, başlarımızdan yıldızlar gibi yüksek
Önümüzde bir sürü, yanımızda bir köpek

İnsanların içindeyim seviyorum insanları
Hareketi seviyorum kavgamı seviyorum
Sen kavgamın içinde bir insansın sevdiğim
Seni seviyorum
Nazım Hikmet RAN

Tut sevgiyi at ateşe,
Kardeş vursun hep kardeşe...
Bir kurşun da sık güneşe,
Çöl olsun yurt bitsin vaha...

Vezîr, molla, ağa bey takım takım
Güneşli bir nisan günü ok attı
Kimi yayı öptü, kimi fırlattı

Sıldan geliyorsunuz
Ne var ne yok bizim oralarda
Çiçek açmış mı erikler
İpek perdeli pencerenin altında

Damlardaki kar, saçaklardaki buz
Kanı kaynayan suya dar geliyor
Haberin var mı, oluklardan sonsuz
Akan su sesinde bahar geliyor

Geceleyin bir ses böler uykumu.
İçim ürpermeyle dolar: - Nerdesin?
Arıyorum yıllar var ki ben onu,
Aşıyım beni çağıran bu sesin.

Tohumlar fidana,
Fidanlar ağaca,
Ağaçlar ormana
Dönmeli yurdunda

Avludan geçtiğini gördü gelinin
Suya gidiyordu öğle güneşinde
Ardında bebesi yalınayak
Geride Karabaş
Tozlu yoldan
Söğütlerin oradaki çeşmeye
Yalağında bulutlar yıkanan çeşmeye

*Hülyana karışmasın ne şehir ne de çarşı
Yamaçlarda her akşam batan güneşe karşı
Uçan kuşları düşün, geçen kervanları an
Madem ki kara bahtın adını koydu çoban*

*Şunlar ki çoktur malları
Gör nice oldu halleri
Sonucu bir gömlek imiş
Anında yoktur yenleri*

*Benim bu gidişe aklım ermiyor
Fukara halini kimse sormuyor
Padişah sikkesi selam vermiyor
Kefensiz kalacak ölümüz bizim*

*Hülyana karışmasın ne şehir ne de çarşı
Yamaçlarda her akşam batan güneşe karşı
Uçan kuşları düşün, geçen kervanları an
Madem ki kara bahtın adını koydu çoban*